

Nr 175

Av herr **Wikström**, om abortförebyggande åtgärder.

(Lika lydande med motion nr 201 i Andra kammaren)

1965 års abortutredning beräknas inte bli färdig med sitt betänkande förrän mot slutet av 1970. Innan remissbehandling ägt rum och proposition framlagts torde avsevärd tid komma att förflyta. Det är angeläget att, i avvaktan på vad en ny abortlag kan komma att innebära, förebyggande åtgärder i så stor utsträckning som möjligt sättes in för att söka i görlig mån hejda den ständigt ökande abortfrekvens som nu kan registreras i vårt land.

I stor utsträckning tycks fortfarande främst sociala faktorer betinga önskan om abort. Bristen på bostäder, ekonomisk knapphet, en pressad familjesituation är sådant som ofta driver kvinnor att begära abort. Det vore önskvärt att staten i betydligt större utsträckning än nu gav de sociala myndigheterna — inte minst då familjerådgivningsbyråer och abortkuratorer — väsentligt större resurser när det gäller anvisning av bostad och när det gäller ekonomiskt stöd under graviditeten och den första tiden efter födseln. Speciella ekonomiska eller sociala stödinsatser från samhällets sida för abortsökande kvinnor brukar bemötas med argumentet att man då skulle premiera dessa och diskriminera de kvinnor, som aldrig reflekterar över abort men befinner sig i precis motsvarande sociala eller ekonomiska brist-situation. Även om det resonemanget långa stycken är giltigt, gäller detta inte bara abortförebyggande åtgärder utan anlitande av social service över huvud i vårt samhälle.

Klarare än nu bör också uttalas, att samhället är berett att garantera adoption för de kvinnor som är beredda att föda sitt barn men inte själva orkar fostra det. Skulle i enstaka fall, t. ex. på grund av att barnet är fysiskt eller psykiskt skadat, adoption inte kunna arrangeras, skall samhället självfallet svara för vårdnaden. Abortkuratorer berättar att många kvinnor för närvarande hellre söker abort än tänker sig adoption. En opinionsmässig omvärdering borde här äga rum, och ett uttalande från samhällets sida skulle här kunna underlätta framväxten av en mera positiv syn på adoptionsmöjligheterna från de abortsökande kvinnornas sida. Detta synes angeläget inte minst därför att antalet gifta par som önskar adoptera barn för närvarande synes vara betydande. Möjligheterna att adoptera barn från andra länder, främst utvecklingsländerna, är fortfarande begränsade.

Ytterligare ett område där mera verksamma abortförebyggande åtgärder behöver sättas in gäller strävandena att skapa större ansvarighet i äktenskap och samliv. Detta bör vara möjligt bl. a. genom en förbättrad och förstärkt sexualundervisning

i skolan, där icke minst de etiska frågorna i mycket större omfattning än nu behöver aktualiseras. Äktenskapsskolor i radio och TV och arrangerade av folkbildningsorganisationerna bör kunna verka i samma riktning, liksom åtgärder för att lära ut en bättre familjeplanering.

Samtidigt som debatten fortgår i frågan om en ny abortlagstiftning är det angeläget att samhället gör allt som står i dess makt för att genom kraftfulla abortförebyggande åtgärder söka hejda den stegrade abortfrekvensen. Ju mer av praktiska abortförebyggande åtgärder som på allvar sätts in, desto färre aborter och personliga konflikter för berörda kvinnor.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t, utan att avvakta abortutredningens betänkande, måtte understryka önskvärdheten av att, bl. a. på de vägar som ovan skisserats, redan nu kraftfulla abortförebyggande åtgärder sätts in och att senast till nästa års riksdag förslag framläggas till de vidgade åtgärder, som må ankomma på staten.

Stockholm den 20 januari 1970

Jan-Erik Wikström (fp)
